

ISPARTA İLİ TURİZMİNİN SORUNLARI VE ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Musa TÜRKÖĞLU*, Bekir GÖVDERE**, Çetin MEYDAN***

Özet

Bu çalışmada Isparta ili turizmi analiz edilmektedir. İldeki turizmin mevcut durumu ortaya konulmakta, il turizmin sorunlarına değinilmekte, Isparta ili turizmin gelişmesi açısından sahip olduğu alternatif turizm türleri ele alınmakta ve buradan hareketle de, çözüm önerileri getirilmektedir. Eldeki bulgulara göre, il turizminin başlıca sorunları; alternatif turizm türlerinden yararlanamaması, tur organizasyonlarının yetersiz olması, turizmin mevsimsellik özelliği taşıması, konaklama süresinin kısa olmasıdır. Söz konusu sorunların çözülmesi için de; kültür ve inanç turizmini temel alan, alternatif turizm türlerini hayata geçiren, yerli turistlere odaklanan bir turizm politikasının uygulanması uygun görülmektedir.

Anahtar kelimeler: Isparta ili turizmi, turizm sorunları, alternatif turizm fırsatları.

The Problems And The Resolution Proposals Of The Tourism In Isparta

Abstract

In the study the tourism in Isparta is analyzed. The current circumstance of the tourism in Isparta is discussed, the problems of city tourism are examined, the alternative tourism kinds, in order to develop the city, are handled and in this framework the resolution are proposed. According to the verities found, the problems of the city tourism are; inability to capitalize from different kinds of tourism, insufficiency of tour organizations, the seasonality of tourism, the shortness of the accommodation period. In order to solve the problems of the city tourism; a tourism policy that is constructed on culture and creed-tourism, considers different types of tourism and focuses on domestic tourists should be applied.

Keywords: Tourism in Isparta, the problems of tourism, alternative tourism opportunities.

---

* Yrd.Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi, Isparta

** Yrd.Doç.Dr., Süleyman Demirel Üniversitesi, İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi, İktisat Bölümü Öğretim Üyesi, Isparta

*** Öğr.Gör., Süleyman Demirel Üniversitesi, Eğirdir Turizm Meslek Yüksek Okulu, Öğretim Görevlisi., Isparta

GİRİŞ

Bir ülkenin, bölgenin veya ilin gelişmesi açısından pek çok sektör önem arz etmektedir. Bununla birlikte, ilgili yerin özellikleri açısından, bazı sektörlerin katkısı diğerlerine göre daha fazla olabilmektedir. Bir başka ifade ile, belirli sektörler lokomotif görevi görmektedir. Turizm sektörü de, son yıllarda, değinilen açıdan ele alınmaktadır. bir başka ifade ile, ülkenin cari açığının finansmanında, istihdam yaratılmasında, bölgeler arasındaki gelişme farklılıklarının azaltılmasında turizmin etkin bir rol oynadığı genel kabul görmektedir.

Turizmin yukarıda değinilen katkıları sağlayabilmesi ise her zaman mümkün olamamaktadır. Çünkü her ülkenin, her bölgenin veya her ilin turizm açısından (bazı avantajları olduğu gibi) bazı dezavantajları ve sorunları bulunmaktadır. Turizmden yararlanmak isteyen birimler (ülke, bölge, il) sorunlarını çözmek, dezavantajlarını sahip oldukları fırsatları kullanarak aşmak zorundadır.

Bu çalışmada Isparta ili turizmi değinilen noktalardan ele alınmıştır. Öncelikle mevcut durum verileri ortaya konulmuştur. İl turizminin sorunları, çözüm önerileri, fırsatlar ve genel politika önerilerine yer verilmiştir.

I. MEVCUT DURUM ve TEMEL İSTATİSTİK BİLGİLER

1.1. Isparta ve Turizm Türleri

Turizm denildiğinde genellikle yaz turizmi, kış turizmi, kültür turizmi gibi ana gruplar akla gelmektedir. Bununla birlikte global turizmde gerçekleşen yeni açılımlar sayesinde yukarıda değinilen turizm türlerine her geçen gün yeni turizm kolları eklenmektedir. Bundan dolayı, turizm pastasından daha fazla pay almak isteyen ülkeler, bölgeler veya iller söz konusu turizm kollarında hizmet sunabilmek zorundadırlar. Isparta İli bu açıdan değerlendirildiğinde (ana turizm kolları yanında) aşağıdaki turizm kollarında İle gelen turistlere hizmet arzı yapılabildiği anlaşılmaktadır:

İnanç Turizmi: Aya Payana Kilisesi, Aya Yorgi Kilisesi, Ayastefanos Kilisesi, Aziz Paul Kilisesi

Kültür Turizmi¹: Seleukeia Sidera (Bayat) Antik Kenti, Timbria Antik Kolonisi, Prostanna Antik Kenti, Parlais Antik Kenti, Fari (Binda) Harabeleri, Tymandos (Yassıören) Antik Kenti, Adada Antik Kenti, Tol Harabeleri, Apollonia Mordion Antik Kenti, Antiocheia Antik kenti, Artemis Tapınağı,

Mağara Turizmi: Zindan Mağarası, Ayiini Mağarası Pınargözü Mağarası²

Kış Turizmi- Kayak Turizmi: Davraz Kış Sporları Merkezi.

¹ Isparta İlinin kültür dokusu oldukça zengindir ve İlin geneline yayılmıştır. Bununla birlikte, Yalvaç, Eğirdir gibi bazı ilçeleri ön plandadır. Bkz; <http://www.ispartacevreorman.gov.tr/KECIBORLU.HTM>, 05 Ekim 2004; www.ispartacevreorman.gov.tr/EGIRDİR.HTM, 05 ekim 2004;

² Kültür ve Turizm Bakanlığı, Erişim: www.kulturturizm.gov.tr, 07. 09.2004.

Yayla Turizmi: Turizm çalışmaları sürdürülen Sorgun Yaylası³

Ornitoloji (Kuş Gözetleme Turizmi): Kovada Gölü ve Milli Parkı.

1.2. Isparta Gelen Turist Sayısı ve Konaklama Şekilleri

Isparta'ya gelen Turist sayısı yaklaşık olarak 62.000 civarındadır. 2001 yılı verilerine göre, ise 59.000 civarındadır. 2001 yılında söz konusu turistlerin konaklama tesisi türüne göre geceleme sayıları şöyledir: ⁴

Otel:	21.429
Pansiyon:	3.549
Hostel, Gençlik ve	
Tatil Kampı:	2.343
Kendi evi:	12.871
Kiralık ev:	529
Arkadaş, akraba evi:	18.879
Diğer:	35
Toplam:	59.643

Görüldüğü gibi, kendi evi ve arkadaş-akraba evinde konaklama sayısı 31.750'dir. Bunun nedenlerinden birisi Isparta'ya gelen turistlerin sadece %10'unun yabancı, geriye kalan yüzdenin ise yerli turist olmasında aranmalıdır.

Otel ve pansiyonlarda konaklama sayısı ise, 24.978'dir. Bu rakam, toplam konaklamaların yaklaşık %41'ine denk düşmektedir.

1.3. Isparta'daki Otel ve Pansiyonlar

Isparta'daki oteller, ilki Turizm Bakanlığında Belgeli, ikincisi Belediye Belgeli olmak üzere iki sınıfa ayrılabilir. Tablo 1'de Turizm Bakanlığı Belgeli konaklama tesisleri ve bu tesislere ilişkin bilgiler sunulmuştur.

Isparta'da Turizm Bakanlığı belgeli otel sayısı, 12'dir. Bu otellerin dört tanesi üç yıldızlı, beş tanesi iki yıldızlı, bir tanesi bir yıldızlıdır. Geriye kalan iki otelden birisi, özel tesis statüsünde olup, diğeri oberjdir. Otellerin toplam yatak kapasitesi ise, 836'dır.

Belediye belgeli konaklama tesisi sayısı, 22'dir. Bu otellerin; sekiz tanesi lüks, dört tanesi 1. sınıf, beş tanesi 2. sınıf, üç tanesi de 3. sınıftır. Belediye belgeli konaklama tesislerinin yatak sayısı ise, toplam 942'dir.⁵

³ Arif DİZDAROĞLU, "Isparta da Hazır Ispartalı da", **Hürriyet Gazetesi**, 17 Kasım 2004.

⁴ Isparta Valiliği, Erişim: www.isparta.gov.tr, 9.10.2004.

⁵ Isparta Valiliği, Erişim: www.isparta.gov.tr, 9.10.2004.

Isparta'nın en önemli turizm merkezlerinden olan Eğirdir, konaklama açısından sahip olduğu pansiyonlar ile diğer ilçelerden ayrılmaktadır. ilçedeki, toplam pansiyon sayısı 23'tür. Bunların sekiz tanesi lüks sınıf, dokuz tanesi 1. sınıf ve altı tanesi de 2. sınıftır. Pansiyonların toplam yatak kapasitesi 308'dir.⁶

TABLO 1: Isparta Merkez Turizm Bakanlığında Belgili Konaklama Tesisleri Otelin Adı Sınıfı Oda Sayısı Yatak Sayısı

Oteller	Sınıfı	Oda Sayısı	Yatak Kapasitesi	Yer
B.Isparta Oteli	***	63	126	Isparta Merkez
Artan oteli	***	36	71	Isparta Merkez
Bolat Otel	**	60	118	Isparta Merkez
Eğirdir Otel	***	54	108	Eğirdir
Oba Otel	**	20	40	Yalvaç
Koç Otel	**	15	25	Isparta Merkez
Ak Koç Otel	**	26	46	Isparta Merkez
Atabey Oteli	*	20	34	Eğirdir
Antiocheia Oteli	***	48	100	Yalvaç
Dost Otel	**	36	72	Isparta Merkez
Basmacıoğlu özel Tesisleri	Özel Tesis	37	76	Isparta Merkez
Isparta Davraz Oberj	Oberj	10	20	Isparta(20 km)

Kaynak: Isparta Valiliği, Erişim: www.isparta.gov.tr, 9.10.2004.

⁶ Isparta Valiliği, Erişim: www.isparta.gov.tr, 9.10.2004.

II. SORUNLAR

Bir konuda istenilen düzeye ulaşamadığı zaman bunun altında bazı sorunların yattığı düşünülmektedir. Bazen de, bir konuda önemli bir başarı elde edilmişse, bunun arkasında da önemli avantajların, destekleyici faktörlerin varlığı aranmaktadır. Ancak, bazı durumlarda ikisi de söz konusu olmayabilmektedir. Bundan dolayı, Isparta turizmine sorunları açısından olduğu kadar, eksiklikleri açısından yaklaşmak daha sağlıklı bir yöntem olabilir.

Isparta turizminin en önemli eksikliği, Türkiye'nin başat turizm Destinasyonları'ndan birisi olmamasıdır. Turizm Bakanlığı'nın web sayfasında tanıtımı yapılan büyük destinasyonlar arasında Isparta yoktur. Bunun nedeni, Isparta'nın tüm dünyanın dikkatini çekebilecek bir turistik varlığı bulunmamasıdır. Ancak, bu saptama, İlin sahip olduğu çok önemli turistik unsurların (örneğin Aziz Paul Kilisesi gibi), inkarı ya da önemsenmemesi anlamına gelmemektedir.⁷

Konaklama tesislerinin yatak kapasitesinin de bir sorun yaratmamaktadır.⁸ Çünkü, yukarıda da değinildiği gibi, Isparta'ya gelen turistlerin büyük çoğunluğu, kendi evlerinde ya da akraba evlerinde gecelemetedir. Otel veya pansiyonlarda konaklama sayısı da yüksek olmakla birlikte, kısa ve orta vadede bu konuda da bir sıkıntı olmadığı kanaatindeyiz. Yatak kapasitesinde sorun turizmin belli aylarda yoğunlaşmasından doğmaktadır. Ancak bu saptama nitelikli yatak sayısının artırılması gerektiği gerçeğini dışlamamaktadır.

Isparta turizminin eksikliğini hissettiği bir konu da alternatif turizm türlerinden yeterince yararlanamamaktadır. Örneğin, Eğirdir Gölü'nün karavan turizmi için önemli bir potansiyeli olduğu bil⁹inmesine rağmen gerçekleştirilememektedir.

Isparta turizm sektörünün eksik kaldığı yönleri veya sorunlarını Türkiye'nin turizm sorunlarından ayrı düşünmek anlamlı değildir. Bilindiği

---

⁷ Isparta, bilindiği gibi, Türkiye'nin başta gelen turizm merkezlerinden Antalya'nın komşusudur. Bundan dolayı Antalya'ya gelen turistler, bir açıdan Isparta için potansiyel turist portföyünü oluşturmaktadır. Ancak tam da bu noktada kan uyuşmazlığı sorunu ortaya çıkmaktadır. Çünkü, Antalya daha çok deniz, güneş ve sahilleriyle ön plana çıkarken, Isparta inanç ve kültür turizmiyle kendini karakterize etmektedir. Güney Antalya Turizmi Geliştirme ve Altyapı İşletme Birliği'nin (GATAB) yaptırdığı "Almanların Türkiye'de Tatil Yapma Nedenleri" başlıklı bir araştırma yukarıdaki görüşleri destekleyici niteliktedir: Araştırma kapsamında Türkiye'ye gelen Alman turistlerden 8 bin turist ile mülakat yapılmıştır. Mülakat yapılan turistlerin %72'si sahil ve plajlar için geldiklerini dile getirmişlerdir. Detaylı bilgi için bkz.; "Almanlar Türkiye'yi Neden Tercih Ediyor", **TURSAB Dergisi**, Aralık 2000. Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003. Yine Türkiye'ye gelen Avusturyalı turistlerin de daha çok "dinlenme ve eğlence" amaçlı hareket ettikleri belirlenmiştir. Bkz., Cengiz YÜCEL, "Avusturya Pazarında Rekora Doğru" **TURSAB ARGE**, Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003.

⁸ Buna karşın, bazı çalışmalarda Isparta'daki yatak kapasitesinin yetersiz olduğu ve bu yetersizliğin il turizmin gelişmesinin önünde önemli bir engel oluşturduğu savunulmaktadır. Bkz.; TOBB-BAGEV, **Bölgesel Gelişim Raporu, -Batı Akdeniz Bölgesi (Antalya- Burdur- Isparta)-**, Ankara 2003, s.301.

gibi, Türkiye turizmi mevsimsellik özelliği taşımaktadır. Bunu aşmak için önemli adımlar atılmaya başlanmıştır ama arzulanen sonuçlar henüz alınabilmiş değildir. Benzer sorun Isparta için de geçerlidir.

Yine ülke sorunlarının yansıması olarak, altyapıda karşılaşılan güçlükler de önemli bir sorun teşkil etmektedir. Örneğin, Antalya'dan Isparta'ya düzenlenen günü birlik turlarda kullanılan son model otobüslerin önemli kültür merkezlerine ulaşmaları yolların yetersizliği dolayısıyla kolay değildir. Altyapı değiştiğinde sadece yollar değil, aynı zamanda kanalizasyon, yasal çerçeve, arıtma sistemleri vb. de gelmektedir.

Önemli bir sorun kaynağı da tur organizasyonlarının yetersizliği olarak karşımıza çıkmaktadır.

Isparta'ya gelen turistlerin otel, pansiyon gibi yerler dışında konaklama oranının yüksekliği de bir diğer sorundur. Çünkü, otel ve pansiyonlarda kalan turistlerin ile katkısı (yemek, içecek vb) daha fazla olmaktadır. Isparta ise, bu olanağı yeterince kullanamamaktadır.

Konaklama süresinin kısalığı da önemli bir sorundur. Bunda, günü birlik turların etkisi büyüktür.

III. ALTERNATİF TURİZM TÜRLERİ

Isparta İlinin turizm sektörünün önünde çok sayıda ve önemli alternatif turizm türleri¹⁰ (fırsatlar portföyü) bulunmaktadır. Söz konusu fırsatlar şu şekilde belirtilebilir:

- Bölge çeşitli disiplinlerde kayak sporuna uygun potansiyele sahiptir.
- Dağcılık sporu için üç bin metreye yakın dağları yaz ve kış tırmanışlarına uygundur.
- Kanyoning yapmak isteyenler için sulu kanyon yatakları mevcuttur.
- Yamaç paraşütü için (Eğirdir ve Davraz dağları¹¹) rüzgar şiddeti ve çeşitli pistleri mevcuttur.
- Kültür turizmi açısından 200 civarındaki antik köy ve şehir yerleşimleri mevcuttur.
- Özellikle ilin güney bölgeleri sahip olduğu engebeli ve ormanlık yapısı ile çok miktarda trekking parkurunu içermektedir.
- İnanç turizmi açısından ele alındığında Hristiyanlığın ilk resmi vaazının Yalvaç Antiochia'da verilmiş olması Hristiyanlar açısından çok önemsenmektedir

---

¹⁰ Türkiye'de alternatif turizm türlerinden (rafting, binicilik, yamaç paraşütü, sualtı dalışı vb) nerelerde yararlanabileceğine ilişkin bir çalışma için bkz., Haluk ÖZÖZLÜ, "Ne Tür Bir Heyecan İsterdiniz?" **TURSAB Dergisi**, Mayıs 2000. Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003.

¹¹ ÖZÖZLÜ, a.g.e.

- St. Paul'un Yalvaç'a giderken kullandığı yol Perge'den başlayıp adadan geçerek Yalvaç'a ulaşmakta olup St. Paul yolu olarak pazarlanabilir.
- Eğirdir gölü eksilmeyen rüzgarı ile sörf ve yelken sporlarına oldukça uygundur.
- Sulak alanların çok olması sebebiyle ornitolojiye çok uygundur
- Orman yapısının yer yer çok sık olması sebebi ile Paintball için uygun alanlara sahiptir.
- İl sınırları içinde mağaraların çok sayıda olması mağaracılar için önem arz etmektedir.
- Engelibeli arazi yapısı da dağ bisikletçilerine önemli parkurlar sunmaktadır.
- Eko turizm potansiyeli olarak bir çok köy bozulmamış yapısı ile harekete geçirilebilir.
- İl rakım olarak Antalya'ya göre yayla özelliği taşımakta olup temiz ve fazla sıcak olmayan havası ile 3. yaş turistlere ve Antalyalılara sağlık açısından uygundur.
- Çeşitli spor kulüplerine bu özelliklerinden dolayı yaz kampları için çeşitli imkanlara sahiptir.
- Ulusal ve uluslar arası gençlik kamplarının düzenlenebilmesi için çeşitli tarımsal alan ve bahçeler ile köyler mevcuttur.
- Karavancılar için çeşitli kamp alanları mevcuttur.
- Orientiring sporu için bölge orman ve dağları oldukça uygundur.
- Botanikçiler için zengin bitki örtüsü mevcuttur.
- Buharlı tren turları açısından mevcut demiryolları kullanılabilir.
- Milli park ve tabiat parkları açısından da kıyaslandığında diğer illere göre avantajlı konumdadır.¹²

IV. ÇÖZÜM ÖNERİLERİ

Isparta turizmi yukarıda da değinildiği gibi deniz ve güneşe dayalı yaz turizmi haricinde alternatif turizmler açısından büyük potansiyele sahiptir.

Isparta'da turizmin geliştirilmesi için, öncelikle yapılması gereken, tur organizasyonlarının sağlıklı bir yapıya kavuşturulmasıdır.

İkincisi, Isparta İlini karakterize eden turizm kollarının temel alınması, diğer turizm kollarının bunu destekleyici, tamamlayıcı şekilde ele

¹² Isparta Ticaret Borsası, Erişim: <http://www.ispartatb.org.tr/gazete14.htm>, 08 Ekim 2004. Doğa turizminin ekonomik bir analizi için bkz: Mehmet KORKMAZ, "Orman Kaynaklarında Doğa Turizmi Etkinliklerinin Ekonomik Çözümlenmeleri", **Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi**, S:2 Y:2001, s.111-134.

düşünülmesidir. Örneğin kültürel amaçlı gelen turistler, Sorgun Yaylasını görmeleri ve orada konaklamaları konusunda ikna edilebilirlerse daha pozitif bir gelişme sağlanabilir. Yamaç paraşütü il turizmi için bir fırsattır, ancak, inanç turizmi için gelen turistlere yamaç paraşütü yaptırmayı düşünmek, kanımızca, anlamlı değildir.

Karar verilmesi gereken bir diğer konuda, yerli turistlere odaklı bir politikanın mı, yabancı turistlere odaklı bir politikanın mı benimsenmesi gerektiğidir.¹³ Her ikisine birden yoğunlaşan politikalar en iyisi olmakla birlikte, bunun tercih edilmesi yeni yatırımlar ve kaynak anlamına gelmektedir. Kaldı ki, yabancı turistlere yönelik politika seçenekleri daha fazla yatırım gerektirmektedir. Gerçekçi olmak gerekirse, Türkiye'nin uygulamakta olduğu ekonomik program tamamlanmadan kamu yatırımlarının, özel sektör yatırımlarına verilecek teşviklerin (üniversitelerin araştırma geliştirme fonlarına el konulmasının bile konuşulduğu bir oryamda) yeterli düzeye çıkması mümkün değildir. Kamu yatırımları ve teşvikler olmadan da turizm yatırımlarını hayata geçirmek, en iyimser yorumla, uzun zaman alacaktır.

Yerli turistlere veya yabancı turistlere odaklı politika seçiminin önerilmesinin bir diğer nedeni de şudur: Deniz, kum ve güneş hem yerli hem de yabancı turistlere pazarlanabilir. Ama Isparta'nın esas turizm potansiyeli inanç ve kültür turizmidir. Aya Yorgi Kilisesi'ni yerli turistlere pazarlamak mümkün değildir.

İnanç turizmi Isparta için önemli bir zenginlik olmakla birlikte, yeterince kullanılamamaktadır. Yabancı turist buraya geldiğinde sadece ilgili kiliseyi gezip gitmemelidir. Burada dua edebilmeli, ibadetini yapabilmelidir. Bunun içinde en azından turizm sezonunda buralarda bir Hristiyan din adamının bulunması gereklidir.

Sadece, Batı Akdeniz bölgesini kapsayan bir seyahat acentesi ve tur organizasyonlarının uygulanabilme olasılığı ciddi şekilde düşünülmelidir. Isparta, sadece Antalya odaklı tur organizasyonlarına çeşitlilik katan bir türev ürün olmaktan kurtarılabilir mi? sorusuna cevap bulanabilirse önemli bir adım atılmış olacaktır.

Her ülkenin özgül koşulları onlara yeni yeni açılımlar yapabileme imkanı vermektedir. Benzer bir durum Türkiye için de, söz konusudur. Bilindiği gibi, son dönemlerde Türkiye'de yerli dizi rüzgarı esmektedir. Söz konusu dizilerin çekimlerinin yapıldığı yöreler iç turizm açısından büyük bir canlılık yaşamaktadır. Bunun en canlı örneği Asmalı Konak dizisidir. Bu dizi sayesinde söz konusu yöre turizm açısından önemli kazanımlar elde etmiştir.

---

¹³ Türkiye'nin iç turizmi ve iç turizmin önemi konusunda, turizmin sektörünün önde gelen isimlerinden Başaran Ulusoy'un düşünceleri için bkz., Başaran ULUSOY, "İç Turizm ve Seyahat" **TURSAB Dergisi**, Nisan 2000. Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003. Türkiye'de iç turizm her geçen gün gelişmektedir. Bundan dolayı da bu konuda yapılan çalışmaların sayısı artmaktadır. İç turizm talebine ilişkin ampirik bir çalışma için bkz.; Zeynep KUŞLUVAN, "Türkiye'de İç Turizminin Analizi" **Journal of Travel and Tourism Research**, No:2, January, 2002. Erişim: <http://stad.adu.edu.tr>, 22 Ekim 2003.

Örneğin, Eğirdir Gölü'ndeki ada bir dizi film çekimi için pazarlanabilir mi? Elbette burada dizi filmin çekiminden bir bedel alınması düşünülmemektedir. Yapımcılara öneri götürülmesi, en azından tüm dizinin olmasa bile bazı bölümlerin çekimi konusu gündeme getirilebilir.

Sonuç

Isparta Türkiye'nin önemli turizm merkezlerinden birisi değildir. Bununla birlikte, özellikle mağara turizmi, kültür ve inanç turizmi açısından hatırı sayılır bir zenginliğe sahiptir. Ayrıca, alternatif turizm türleri açısından da önemli açılımlar yapabilecek potansiyele sahiptir. En önemli avantajı da Antalya gibi, Türkiye'nin önde gelen turizm merkezlerinden bir tanesinin etki alanında yer almasıdır.

Isparta ili turizminin sorunları, aslında, Türkiye'nin turizm sektöründe yaşadığı sorunlarla paralellik arz etmektedir. İl turizminin sorunları; konaklama süresinin kısa olması, tur organizasyonlarının yetersiz olması, turizmin mevsimsellik özelliği taşıması, ili simgeleyecek turistik sembolün olmaması ve alternatif turizm türlerinden yararlanamamasıdır.

Yukarıda değinilen sorunların aşılabilmesi amacıyla başta inanç turizmi olmak üzere kültür turizmine ağırlık verilmesi önem taşımaktadır. Alternatif turizm türlerinin hayata geçilmesi ise, Antalya bölgesine gelen yabancı turistlerin en azından bir kısmının Isparta iline gününbirlik turlarla çekilebilmesi açısından hayati bir rol oynayabilecektir. İldeki turizm politikasının yerli turistlere de yoğunlaşması uygun olacaktır.

KAYNAKÇA

- “Almanlar Türkiye’yi Neden Tercih Ediyor”, **TURSAB Dergisi**, Aralık 2000. Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003.
- <http://www.ispartacevreorman.gov.tr/EGIRDİR.HTM>, 05 Ekim 2004.
- <http://www.ispartacevreorman.gov.tr/KECIBORLU.HTM>, 05 Ekim 2004
- DİZDAROĞLU, Arif “Isparta da Hazır Ispartalı da”, **Hürriyet Gazetesi**, 17 Kasım 2004.
- Isparta Ticaret Borsası, Erişim: <http://www.ispartatb.org.tr/gazete14.htm>, 08 Ekim 2004.
- Isparta Valiliği, Erişim: www.isparta.gov.tr, 9.10.2004.
- KORKMAZ, Mehmet, “Orman Kaynaklarında Doğa Turizmi Etkinliklerinin Ekonomik Çözümlenmeleri”, **Süleyman Demirel Üniversitesi, Orman Fakültesi Dergisi**, S:2 Y:2001, s.111.134.
- KUŞLUVAN, Zeynep, “Türkiye’de İç Turizminin Analizi” **Journal of Travel and Tourism Research**, No:2, January, 2002. Erişim: <http://stad.adu.edu.tr>, 22 Ekim 2003.
- Kültür ve Turizm Bakanlığı, Erişim: www.kulturturizm.gov.tr, 07. 09.2004.
- ÖZÖZLÜ, Haluk, “ Ne Tür Bir Heyecan İsterdiniz?” **TURSAB Dergisi**, Mayıs 2000. Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003.
- TOBB-BAGEV, **Bölgesel Gelişim Raporu, -Batı Akdeniz Bölgesi (Antalya- Burdur-Isparta)**, Ankara 2003.
- ULUSOY, Başaran, “İç Turizm ve Seyahat” **TURSAB Dergisi**, Nisan 2000. Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003.
- YÜCEL, Cengiz, “Avusturya Pazarında Rekora Doğru” **TURSAB ARGE**, Erişim: www.tursab.org.tr, 04. Nisan 2003.